

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, declarat de inculpatul

Li Alexandru Ruslan, născut la 23 ianuarie 1990, originar din or.Taşkent, R.Uzbekistan, domiciliat în or.Călărași, str.Alexandru cel Bun 125.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 15.01.2013 - 30.06.2014;
2. Instanța de apel: 22.07.2014 - 14.09.2015;
3. Instanța de recurs: 28.07.2016 - 24.08.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 30 iunie 2014, a fost încetat procesul penal împotriva lui Li Alexandru în baza art.179 Cod penal, cu liberarea de la răspunderea penală și tragerea la răspundere contravențională.

Li Alexandru a fost recunoscut vinovat în baza art.104 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu survenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Acțiunea civilă a fost admisă, încasîndu-se de la Li Alexandru în beneficiul părții vătămate Stoianov Petru suma de 1200 lei cu titlu de prejudiciu material.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Li Alexandru, la 18 noiembrie 2012, ora 16.00, avînd scopul deteriorării bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în fața blocului de locuit, prin deteriorarea geamului din partea stîngă a pasagerului de la automobilul de model Daewoo Matiz, cu n/î CPO 370, ce era parcat în fața blocului, a pătruns în interior, aflîndu-se acolo pînă la depistarea lui de către proprietarul Stoianov Petru.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care A.Li să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.179 Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, invocînd că instanța neîntemeiat a considerat că acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în prevederile art.104 Cod contravențional apreciind arbitrar probele și i-a aplicat o pedeapsă prea blîndă, individualizînd pedeapsa contrar prevederilor legale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, apelul declarat de procuror a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care A.Li a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.179 Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a constatat că Li Alexandru, la 18 noiembrie 2012, ora 16.00, avînd scopul deteriorării bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în fața blocului de locuit, prin

deteriorarea geamului din partea stîngă a pasagerului de la automobilul de model Daewoo Matiz, cu n/î CPO 370, ce era parcat în fața blocului, a pătruns în interior, aflîndu-se acolo pînă la depistarea lui de către proprietarul Stoianov Petru.

În motivarea soluției date, instanța de apel, dînd o nouă apreciere probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinîndu-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a indicat că vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate în baza art.179 Cod penal este dovedită cu certitudine și fără echivoc prin declarațiile părții vătămate P.Stoianov și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08.11.2012.

În acest sens, a precizat instanța că, potrivit art.6 pct.11) Cod de procedură penală, domiciliul reprezintă locuința sau construcția destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel), precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, birou.

Subsecvent, în acțiunile inculpatului regăsindu-se elementele constitutive ale infracțiunii de violare de domiciliu, fapta fiind încadrată juridic corect.

Prin urmare, la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, instanța de apel a indicat că a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunii comise, că infracțiunea imputată inculpatului este una ușoară, comisă cu intenție, de persoana acestuia, care fiind anterior judecat și eliberat condiționat înainte de termen, nu a pășit pe calea corijării și a comis o nouă infracțiune, de prezența circumstanțelor atenuante - și-a recunoscut vina, de circumstanțele agravante - săvîrșirea infracțiunii de către o persoană anterior condamnată.

Astfel, în contextul celor expuse, avînd în vedere influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, instanța a considerat că corijarea și reeducarea acestuia poate fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, sub formă de închisoare cu executare reală, în limita prevăzută de sancțiunea infracțiunii incriminate, considerînd-o una echitabilă.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul A.Li care, fără a invoca nici un temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care, în baza art.179 Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă - amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 200 de ore, pe motiv că la stabilirea pedepsei, instanța nu a luat în considerație faptul că și-a recunoscut vina, s-a căit în cele comise, iar în instanța de apel nu a fost citat în ședințele de judecată.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Deși inculpatul nu indică temeiul în baza căruia contestă decizia instanței de apel, din textul recursului reiese că acesta invocă pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare.

Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui, și critică hotărîrea instanței de apel numai referitor la pedeapsa aplicată.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit i-a stabilit pedeapsa sub formă de 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis, Colegiul penal le consideră lipsite de temei.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea inculpatului, cît și a altor persoane. Ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încît inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Sancțiunea prevăzută de art.179 alin.(1) Cod penal, în baza căruia A.Li a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă cu amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.

Subsecvent, la stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.7, 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvîrșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, că infracțiunea imputată inculpatului este una ușoară, comisă cu intenție, de persoana inculpatului, care anterior a fost judecat, fiind eliberat condiționat înainte de termen, că acesta nu și-a revizuit comportamentul, prin reeducare și corectare, săvîrșind o nouă infracțiune, și-a recunoscut vina și de influența pedepsei aplicate asupra inculpatului.

Astfel, dat fiind că A.Li, deși anterior a fost condamnat, la 07.02.2011 fiind eliberat condiționat înainte de termen, pedeapsa aplicată nu și-a atins scopul de corectare a acestuia și de prevenire a săvîrșirii de noi infracțiuni, instanța de apel corect a conchis că scopul pedepsei poate fi atins, de această dată, doar prin aplicarea față de inculpat a unei pedepse privative de libertate, sub formă de închisoare cu executare reală, în limita prevăzută de sancțiunea infracțiunii încriminate, și anume de 1 an și 6 luni închisoare, considerînd-o una echitabilă.

Cît privește afirmațiile inculpatului, precum că nu a fost citat în ședințele de judecată, Colegiul penal precizează că, conform art.238 alin.(1) și (3¹) Cod de procedură penală, persoana se citează la adresa unde locuiește. Bănuitul, învinuitul sau inculpatul are obligația de a informa, în termen de cel mult 3 zile, organul de urmărire penală, procurorul, instanța de judecată despre schimbarea domiciliului. În cadrul audierii, bănuitul, învinuitul sau inculpatul este informat cu privire la această obligație și cu privire la consecințele nerespectării ei.

De asemenea, conform art.240 alin.(1) al aceluiași cod, dacă persoana citată nu se află acasă, agentul înmânează citația soțului, unei rude sau oricărei persoane care locuiește cu ea ori care în mod obișnuit îi recepționează corespondența.

Potrivit materialelor cauzei, A.Li a fost citat în ședințele de judecată pentru examinarea prezentei cauze penale intentate în privința sa, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, dovezile de recepție și înștiințare fiind prezente la dosar (f.d.47, 49, 54, 55, 68, 69, 86, 102, 107, 118, 121, 134, 135, 154). Mai mult, citația pentru prezentarea în ședința de judecată din 27.06.2014 a fost recepționată la data de 20.06.2014 de către mama inculpatului A.Alla, care este membrul familiei acestuia locuind pe aceeași adresă, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f.d.98).

La 30.09.2013, fiindcă a fost citat legal, dar nemotivat nu s-a prezentat, procurorul în urma mai multor încercări de aducere silită, a solicitat instanței de judecată inițierea măsurilor investigative de căutare a inculpatului și astfel, la 25.11.2013, prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, A.Li a fost anunțat în căutare, iar la 24.12.2013, în privința inculpatului a fost pornit dosar de căutare (f.d.47-55, 65-70).

Totodată, la ședința de judecată din 30.06.2014, în cadrul căreia a fost adoptată și pronunțată sentința, a fost prezent avocatul inculpatului, care a primit, sub semnătură, copia documentului.

În cadrul instanței de apel, fiind expediate citațiile în adresa inculpatului, acestea nu au fost recepționate, fiind returnate cu mențiuni, precum că inculpatul este plecat sau citația nu a fost revendicată (f.d.102, 107, 118, 121, 134, 135, 154).

Colegiul consideră oportun să precizeze că în cadrul ședințelor de judecată a participat avocatul inculpatului, căruia i s-a adus la cunoștință, sub semnătură, despre amânarea ședințelor de judecată și data la care au fost stabilite (f.d.102-112, 114, 118, 125, 127, 134, 136, 138-140, 146, 151, 157, 161).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău din 02.06.2015, s-a dispus aducerea forțată a lui A.Li la ședința de judecată din 08.06.2015 (f.d.144).

Reieșind din raportul colaboratorului Inspectoratului de poliție Călărași, S.Muntean, din 08.06.2015, inculpatul, potrivit afirmațiilor vecinilor, de mult timp nu se afla la adresa de domiciliu, fiind plecat într-o direcție necunoscută (f.d.145).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08.06.2015, A.Li a fost dat în căutare, iar la 30.07.2015, a fost pornit pe numele lui dosar de căutare (f.d.148-150, 153).

Prin urmare, la examinarea cauzei penale în cadrul instanței de apel, ținând cont de faptul că inculpatul a fost citat legal, dar s-a ascuns de la prezentarea în instanță, în temeiul art.321 alin.(2) pct.1) și 412 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel a judecat apelul în absența acestuia.

Or, normele citate supra statuează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță, iar neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei.

Prin urmare, nu poate fi acceptat argumentul recurentului, precum că nu a fost citat în instanța de apel, mai mult că interesele lui au fost reprezentate de avocatul A.Postu, care i-a apărut drepturile și i-a acordat asistență juridică prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Colegiul conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii și individualizată conform prevederilor legale. Deci, analizând materialele cauzei și hotărîrea instanței de apel

atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Li Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, în propria lui cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 septembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu